

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДН ПУТ
ЦЕНА ЗА СРБИЈУ :

на годину	6 дин.
за пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 13. Маја 1890.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Преплату ваља слати упутницом на општин-
ски суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неислаћена писма не примају се.

Обзнана

(КОМИСИЈА ЗА КОМОРУ)

Разрез коморе на грађане београдске, који је раније и споразумно са општинском влашћу извршила војна комисија, објављен је преко „Српских Новина“, те се тако могло видети шта ко из Београда има на име коморе за војну потребу да да.

Да би сада комисија накнадно учинила исправке, према изјавама грађана чије имовно стање или вије погођено или се до данас изменило, позивају се сви они грађани из Београда, који са разрезом коморе нису задовољни, да до краја овога месеца општинскоме Суду учине пријаву и поднесу доказе о своме имовном стању.

После овога рока неће се ничије жалбе ни примати ни разматрати

Из седнице Суда општине вар. Београда
12. Маја 1890. АБр. 743.

XIII. НАРЕДБА

(ЗА ПРОДАЈУ ХЛЕБА).

Таксу за продају обичнога хлеба одређиваће и на даље општински Одбор заједно са назначаванем мере (тежине) према цени; а за бели хлеб — Суд општине вар. Београда, на основу 13 тачке члана 37. зак. о општинама

наређује :

да се од данас продаје (бели хлеб) увек у потпуној тежини килограма.

Такса за бели хлеб за сада се неће одређивати, и по томе хлебари до даље наредбе продају белог хлеба могу вршити по цени, коју сами одреде.

Ко се не буде ове наредбе придржавао, и бели хлеб продавао у непрописној тежини, казниће се по закону.

Од стране Суда општине вар. Београда 12. маја 1890 год.
АБр. 750.

ГРАЂЕЊЕ КАНАЛА

СТУДИЈА ТЕХНИЧКЕ КОМИСИЈЕ КАКО ДА СЕ ИЗВРШИ КАНАЛИЗАЦИЈА У БЕОГРАДУ.

Као што је важно питање о водоводу, исто тако важно је и питање о *канализацији Београда*. Јер, као год што је за одржавање нашега здравља потребна чиста вода, исто је тако, ако не још и у већој мери, потребно чисто земљиште и чист ваздух околине где станујемо.

Да ли је пак земљиште у Београду чисто, показаће нам прост рачун.

Просечно се може рачунати, да сваки становник избаци из себе до 500 килограма, које мокраће које тврдог ђубрета.

Ако рачунамо Београд са 35.000 становника, то годишње износи само људског ђубрета (екскремената) 17.5 милиона килограма.

Ова грдна количина ђубрета, у нас већином понире у земљу, а сризмерно мали део одлази постојећим каналима или се извози.

Но сем овога напaja се земљиште наших авлија, с дана у дан, помијама и већ употребљеном водом у кући. Нерачунајући више од 10 литара дневно те воде на самог становника, то годишње понире у земљу испод наших авлија до 130 милиона литара нечисте воде.

Дакле *укупна количина нечистоће* износи у Београду годишње најмање 147 милиона килограма или дневно близу 400.000 килограма.

Што значи: кад би хтели спречити да сва ова нечистоћа не иде у земљу, морали би за извлачење исте ван вароши, сваког дана имати по један железнички воз од 400 кола. Или, кад би се сва нечистоћа скупљала у добро озидане помијаре и за извлачење ђубрета из њих плаћало по садањој такси 10 динара од 1 куб. метра, издавао би Београд на то годишње близу *милион и по* динара.

Међу тим ми сви знамо, да се сризмерно мали део поменутог ђубрета уклања из вароши, а већи део гомила се испод наших кућа, авлија и улица тако, да кад земља не би имала ту особину да ђубре преради и постепено преобрати у минералне нешкодљиве састојке, земља би испод наше вароши ускоро постала тако нечиста, да се човек не би на варош ни осврнуо, а камо ли у њој становао.

Ну и моћ земље, да ђубре прерађује, има своје границе.

Чим количина ђубрета постане толика да се земља њоме засити, онда је сав сувишак нечистоће подложен простом труљењу, те се тиме кући с једне стране земљиште варошко и подземна вода, а с друге и ваздух у самој вароши.

Последица тога су учестана појава и брже ширење разних заразних болести, и у опште постаје становништво нездравље.

Ова засићеност земље нечистоћом, најпре се и најочевидније покаже у бунарима, јер подземна вода унијаљући постепено непрерађене делове ђубрета, постаје неу-

потребљива за пиће. Као што је то у Београду већ тако често случај, да се овај или онај бунар, који је давао пијаћу воду „покварио.“

А да су доста воде у нашим бунарима покварене, нарочито у насељенијим крајевима, најбоље се види из хемиске анализе вода, које је прошле години извршио члан ове комисије др. Марко Леко.

Тај је извештај, поднет одбору општинском и штампан у увештају техничке комисије о каквоћи воде за будући водовод, и из њега се веома јасно види, како је нечисто земљиште на коме обитавамо.

Како пак постоји непрестана комуникација каздуха у земљи са спољним ваздухом, то је очевидно, да ни ваздух који удишемо, није много чистији од воде у поменутих бунарима.

Кад би санитарска полиција и у нас била онако развијена, као у другим европским државама, нема сумње да би, ако не иначе, оно на основу резултата поменуте анализе вода, натерала или општину или појединце, да у што краћем року уклањају све ђубре из вароши.

Време је дакле, и то крајње, да општина београдска предузме мере противу нагомилавања ђубрета у земљишту варошском, те да тиме отклони један од главних услова, због којих је Београд нездрав.

Данашња хигијена захтева, да се у погледу одржавања чистоће у каквој вароши, испуне ова четири услова:

1., Спречити нагомилавање ђубрета и у опште отпадака, на земљишту варошском, а исто тако спречити и њихово понирање у земљу или подземну воду.

2., Што брже уклонити из обиталишта све ђубре и отпатке.

3., Спречити да се нагомилавањем ђубрета и отпадака ван вароши, не окужи земљиште, ваздух и подземна или текућа вода, што значи учинити ђубре нешкодљиво било дезинфекцијом, било прерадом ради гнојења земље.

4., Одвести што брже ван вароши сву метеорску воду, која на варошко земљиште падне, јер и та вода, спирајући улице и дворишта, садржи изванредан проценат и нечистоће.

Поред ова четири услова, увек се поставља још и овај услов:

5., Да се одреди висина до које се сме подземна вода пењати, како би с једне стране одклонили утицај мењања стања те воде на заразне болести, а с друге стране ослободили зграде од сталне или периодичне влаге.

Да се ови хигијенски захтеви испуне, има више начина, према томе како се кад и где овом или оном од поменутих захтева, даје већа или мања важност.

Од свег ђубрета, које треба што пре уклонити из наших станова, на *првом* месту долази *људско ђубре* и то првенствено тврди делови. Јер то ђубре већ из нашег тела изилази готово у трулом стању, а често са клицама разних болести.

За тим, на *другом* месту, долазе *шмије* и вода која се у кући и при разним занатима троши.

На послетку пак долази одвођење метеорске и подземне воде.

С друге стране опет, узев по количини у којој се поменуте материје појављују, долази на прво место метеорска вода. Јер, док за Београд количина укупног ђубрета износи дневно близу 400000 килограма, дотле за време јаких киша, треба из вароши за време од једног сата, одвести до 200 милиона литара воде.

Како се овако гдна количина воде, која собом носи сву нечистоћу са површине улица и авлија, не може, без штете по здравље, одвести друкчије до подземним каналима, то је јасно да, не обзирајући се ни нашта друго, свака варош мора бити снабдевена што потпунијом мрежом канала, у које се онда обично одводи и сва вода која се у кући и разним радионицама троши.

Постављањем ових канала у дубини до испод патоса подрумских, даје и могућност, да се дренажом спусти и ниво подземне воде, до испод подрумских патоса, те тако у исто доба задовољи и последњи хигијенски захтев.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

НОВЕ ШКОЛСКЕ ЗГРАДЕ

Извештај комисије за претходне радове око подизања нових зграда за основне школе у Београду.

(НАСТАВАК)

Наша правила изискују малу висину од 3.5m но безусловно траже (чл. 11.) да свака учионица има вештачку вентилацију.

У већини школа нема никакве вештачке вентилације.

Тако на Сави у III и IV раз. осн. школе за женску децу долази око 0.5m² површине патоса на једно дете, а од вештачке вентилације нема ни трага, правила пак траже око 1.50m. још и вешт. вентилацију. Ако се овоме дода, да се у предсобљу осећа несносан смрад из пужника, онда није тешко замислити какав загушљиви и покварени ваздух мора да је у овој и сличним учионицама.

У опште међу приватним зградама, за које општина грдну кирију плаћа, најгоре су оне учионице, које су постале од 2 или 3 мале собе избијањем зидова.

Тако мале собе имају и мале висине и мале прозоре, па кад се претворе у велике учионице, поред свег тог што често имају доста велику површину патоса, оне ни приближно не одговарају захтевима једне добре учионице.

Далеко би нас одвело кад би набрајали све недостатке сваке поједине школе. Једном речи, у данашњим основним школама деца немају довољно ни светлости ни простора за кретање, ни ваздуха за дисање, а ово, по себи се разуме у највећој мери упропаштају здравље и деце и њихових учитеља и учитељака.

Према томе и сувише је јасно да садашње школске зграде никако не одговарају захтевима добрих школа, и да у оваком стању немогу више остати, но се нове школе морају и то што пре изградити.

*

Нису само хигијенски обзир који захтевају да се нове школе што пре изграде; већ и из самих економних обзира требало их је још давно изградити, само да је било колико толико устаљаштва, код надлежних.

Ако се и даље у општини буде радило као и до сада, онда се не треба чудити што општина има у своме буџету позицију од око 30.000 динара годишње само на кирије за прив. зграде.

Данас општина држи ове зграде под кирију:

1.) на дорћолу 4 учионице	3744	дин. годишње кирије
2.) на „ 2 „	1800	„ „ „
	5544	
3.) Јалији 2 „	1080	
4.) „ 3 „	938	
	2018	
5.) на тераз. 4 учионице	2760	2760
6.) у палил. 5 „	2304	
7.) у „ 2 „	1440	
8.) у „ 2 „	1728	
	5472	
9.) на ист. врачару 2 учионице	1728	
10.) на „ „ 1 „	960	
11.) на „ „ 1 „	1080	
	3768	
12.) на зап. врачару 2 учионице	1296	
13.) на Сави 6 „	4800	
	36 свега	25658 дин. год. кирије

За ових 13 кућа (36 учионица) општина дакле издаје огромну суму од 25.658. динара. Али како се I и II разр. основне школе за жен. децу на дорћолу налазе у једној општ. кући, која ће због регулације морати можда још овога лета да се руши (што би велика срећа била, јер се кућа налази у најжалоснијем стању), то ће општина морати и за ове две учионице узети приватну зграду и за њу плаћати око 2000 дин. год. кирије, и тако ћемо у идућем буџету имати позицију од 27.653 дин. на кирије за школе ако не буде још и више.

И на послугу сада се издаје много више но што би требало. Један момак може лако да се стара за 4—5 учионица. А данас због распарчаности школа има и по један фамулус за једну једину учионицу.

Тако, данас се плаћа у палилули :

За први и други разред осн. школе за жен. децу на по- слугу месечно	— — — — —	44 дин.
За III и IV раз. осн. школе за жен. децу	—	44 „
За I и II одељ. I и III раз. за муш. децу	—	64 „
За II и IV раз. за муш. децу	— — — — —	50 „

4 фамулуса 202 д. м.

Кад се назидају, а тиме и групишу школе, онда ће овај посао моћи вршити 2 фамулуса по 60 — 120 дин.

Дакле само на овој једној школи биће уштеде на 82 динара месечно.

На зап. врачару издаје се на послугу месечно :

за I II III и IV разред	70 динара
за I и IV	40 „
за II и III	40 „

За 3 фамулуса 150 динара

а треба 2 за 120 дин. дакле уштеда 30 дин. месечно.

На дорћолу има 3 фам. за 160 дин. а доцније ће требати 2 за 120 уштеда 40 дин.

На источном врачару издаје се у име послуге за

I раз. осн. школе за мушку децу месечно	24 дин.
II „ „ „ „ „ „	36 „
III IV „ „ „ „ „ „	40 „

За 3 фамулуса 96 „

а треба 1 за 60 дин. те би уштеда била 36 дин. месечно.

Месечна уштеда на самој послуги код нових школа износи 202 дин. а год. 2424 дин.

Место садањих 13 фамул. требаће само 7, дакле мање 5.

Не водећи рачуна о уштеди на греву, који троше фамулуси, када се ова уштеда само на послуги, дода целој суми која се издаје за кирију (27.658+2424) онда излази, да годишње имамо на расположењу суму од 30.082 динара или округло 30.000 дин.

Ако ову суму од 30 000 дин. сматрамо као ануитет, онда бисмо код Управе Фондова могли за 23½ год. исплатити зајам од 377.000 дин. и неби требало грађане прирезом ни са пет пара оптеретити за овај зајам. Или, пошто у општ. каси, као што је комисија приватно сазнала, има око 200.000 дин. готова новца, који за бадава лежи, то би се тај новац могао употребити те да се одмах приступи подизању нових школа и. пр. у Палилули и на Дорћолу.

Тиме би годишња уштеда била :

од палилулске кирије	— — — — —	5.472 дин.
од дорћолске	„ — — — — —	5.544 „
на послуги	„ — — — — —	1.344 „

Свега 12.360 дин.

Дакле годишње уштеде било би само на овим двома школама у палилули и на дорћолу 12.360 дин. а узев у обзир и уштеду на горњу (за мању послугу) било би уштеде око 12.500 дин. годишње.

Ако ових 12.500 дин. сматрамо као ануитет, то би тим новцем могли за 23½ год. да исплатимо капитал од 156.000 дин., а толико ће од прилике и коштати ове две школе.

Општина има и својих зграда, у којима су сада школе, тако :

Код саборне цркве	2 зграде	8 учионица
На теразијама	2 „	7 „
У министарској ул.	1 „	3 „
На дорћолу	1 „	2 „
„ зап. врачару	3 „	6 „
„ ист. „	3 „	4 „

Свега 12 зграда 30 учионица

Од ових зграда неке би још за неко време могле остати као школе, а неке у којима неби могле и даље школе остати, могле би се употребити као станови за учитеље, или би се издавале под кирију, и одатле би општина имала прихода. Тако и. пр. зграда у којој је сада основана школа за женску децу на ист. врачару могла би бити врло леп приватан стани, а за њега би се могло добијати год. најмање 1000 дин. кирије.

За зграде код саборне цркве 2500 дин.

За зграде на запад. врачару 2500 дин.

Дакле за зграде, где су плацеви општински тако велик да би старе зграде и даље остати могле, и кад се нове школе назидају, добијало би се преко 6.000 дин. год. кирије.

Ако се ово дода горњој суми од 30.000 дин. као ануитет за школе, онда имамо годишње на расположењу суму од 36.000 динара.

Број ђака редовно сваке године све већма расте, и тако општина ће бити принуђена, ако не буде назидала нове школе да још приватних кућа узме под кирију, јер су многе школе и сада препуне, а за 4—5 година мораће још најмање 6.000 дин. год. плаћати више за кирије.

Ако се ова сума дода оној од 36.000 дин. излази да ћемо имати годишње на расположењу суму од 42.000 динара.

С овим ануитетом општина би могла за 23½ год. исплатити управи фондова зајам од 525.000 дин. а много више и неће требати, па да општина назиде нове школе какве данас наука захтева.

Кад би се за 23½ године исплатиле ове школе, онда би се и буџету општинском олакшало за 42.000 дин. год.

Из овог приближног предрачуна види се, да према садањим приликама за подмирење једне тако важне потребе нема наша општина готово никаквих жртава да поднесе; али, и кад би било каквих, без сумње нема никога, који би се томе противио.

(СВРШИТЕ СЕ)

ПРЕДЛОЗИ

ПОДОДБОРА ЗА ИЗВРШЕЊЕ Н. ВОДОВОДА

(Стенографске белешке из седнице 20. марта 1890. г.)

(НАСТАВАК)

Никола Р. Поповић. Ја сам, господо, најљубиво саслушао предговорнике, који су разловима доказивали корист од тога да се добије генерално одобрење од стране збора вароши Београда за задужење од 10—12 милијона динара, и по моме мишљењу баш сви ти разлози предговорника иду на то, да су противни томе општем, генералном, одобрењу за задужење а ево зашто? Прво тражити генер. одобрење за задужење од 10—12 милијона динара у овој 1890. години, а да се тај новац утроши на разне и најнужније општинске потребе, и то тек у течају од 5—6 година у будуће, ја мислим да не би било оправдано ни с једне стране: ни према закону, ни према грађанима гласачима. Друго, сви писмени гласачи, који воде рачуна о своме гласу којим решавају овако важну и крупну стар — задужење од 10—12 милијона динара, зар би дошли на збор кад немају у исто време пред собом плана и предрачуна шта ће да кошта једна или друга установа или грађевина општинска за коју се задужује општина, а шта ће коштати све потребе скупа узев. Ја држим да неби дошао ни један такав гласач. У такве писмене гласаче можда и ја спадам, и ја сам не би могао да гласам да се задужи општина са 10—12 милијона динара, који би били употребљени у течају 5—6 година доцније. Ја мислим да није ни право да се од садањих одборника општинских, и од садањих гласача тражи одобрење оних издатака који имају да се изврше тек после 5—6 година. У том погледу највише разлога дао је сам председник техничке комисије кад каже, да сви ови радови не могу да се врше једновремено, у течају једне или две године, него да ће требати дуги низ година; чак и за све претходне радове треба више година. Кад је то тако, и кад техничка комисија то каже отворено, да се водовод не може свршити пре него за 30 месеци, т. ј. за две и по године, ако се сад одмах одпочне на њему радити, и кад се зна то да се у томе времену не може ништа више радити него само да се претходна питања о канализацији, осветљењу, грађевинама, калдрмисању и т. д. приуговлавају за будућу израду, онда не знам каква би била оправдана потреба да се још сад тражи одобрење за задужење и за та друга питања, и за канализацију, калдрмисање, осветљење, кланицу, школе, варошки суд, антропоте и обалска утврђења. Како може да се на те потребе тражи генерално овлашћење за зајам, кад се не каже ни како ће се покрити отплата и интерес тога зајма, и кад се зна да гласачи треба да су упознати са тим т. ј. да се упознаду како са плановима према којима хоће општина да изводи именоване потребе, тако са предрачуном коштања, као и са начином којим мисли општина да подмирује нужну отплату и интерес, како да финансира у овим издацима, који износе толику суму задужења. На овај начин, мени се чини, да би се само збунили и омели

гласачи, а то би могло имати за последицу да се омету и ови претходни радови на водоводу који већ општину коштају доста новца, јер су здаци извршени, новац у неколико десетак хиљада динара је већ на расходу, утрошен. Да се омете даљи рад на водоводу, који нам је нужнији и потребнији од свију осталих потреба. За мене је од мање важности канализација, тако исто подизање варошког суда, кланице, антропота и т. д. али је водовод на првом месту и од највеће важности; јер шта вреди канализација, шта кланица, кад нема воде, која ће јурити кроз канале и носити нечистоћу, као и на кланици. Ето сад је тек март месец а већ готово немамо воде у вароши, а шта ће бити месеца јуна и јула то сви знамо, ако се сетимо само шта је било прошлога лета и прошлих година. Зато ја мислим да треба да нам буде највећа брига да ничим не сметемо рад техничке комисије, која је већ две године радила на овоме водоводу, и која је готова са свима претходним радовима тако да сад од збора зависи само да ли да се после месец дана отпочне главни рад на водоводу, јер и председник ове комисије рече, ако се не почне кроз месец или највише два да ради на овоме водоводу, онда се на њему у овој години 1890. у опште неће моћи много да уради.

Дакле с тога што нисам рад да се одбор у један мах ангажује за намирење свију потреба општинских које имају да се изврше тек после 5—6 година; с тога, што се и гласачи неће моћи за то да ангажују јер немају ни планова, ни приближну цифру коштања свију нужних потреба, као што не знају ни за начин којим ће општина покривати интерес и отплату на позјамљену суму, што и ја као одборник за то ништа не знам; и што мислим да би овај пут могао да омете брзо извршење водовода, ја сам за то: да се прими предлог техничке комисије да се општина задужи до 2 милијуна динара за водовод и да се за то задужење тражи одобрење збора.

Ако би пак комисија финансијско-техничка која има у задатак да уреди и сва остала питања као и питање о водоводу, и о коштању и финансирању свију предузећа општинских, о начину исплате интереса и отплате дуга, ако би велим та комисија била готова са својим радом бар за половину свога задатка, онда би сада ја могао да гласам може бити и за то да се тражи генерално одобрење за целокупну суму дуга; али, кад та комисија у ствари није ни почела да ради на томе а нарочито на финансирању, и кад се зна да тај рад не може ни за два три месеца још да сврши ма како на томе радила; кад знам да ће се цео рад те техничко-финансијске комисије омогућити, или бар да ће се одложити само ако та двојица или тројица чланова из те комисије не могу долазити чешће на рад, онда везати водовод са тим осталим радовима, значи да му обуставимо рад за целу ову годину, а ја никако нисам, рад да то буде и да ми сметамо томе раду, јер потпуно верујем људима, који су до сада на овоме послу неуморно радили и ствар довели дотле да се може дефинитивно решити, да се отпочне само грађење. Поред тога имам да кажем да кад Одбор реши вечерас, да се општина задужи до 2 милијуна динара искључиво за водовод, да у овој години неће добити могућност да зове збор понова да решава о задужењу за канализацију и друга предузећа, јер као што рекох, комисија која о тим питањима треба да тражи претходне радове, није још ни отпочела на њима да ради, а да сврши све као што треба требаће јој може бити и више од године дана па тек да можемо приступити радовима за канализацију и друге установе. И ја сам члан једне комисије, која треба да размисли о подизању школа и ми смо нешто радили; али смо стали што немамо сви, у потребних података и на томе се ради да се подаци набаве, но док то буде можда ће проћи још по године дана па тек да изађемо пред Одбор.

Дакле све то што сам поменуо говори у корист овога посебнога задужења само за водовод, а не за генерално задужење, и ја би још упитао госп. председника да ли ће у овој години ма која од других комисија моћи да буде готова, а нарочито комисија за канализацију као што је била ова за водовод, т. ј. да ли ће моћи свршити све што треба да се може отпочети рад на канализацији — ја држим да не може; и кад не може, кад се зна да за израду самих планова треба дуже времена, онда зашто би сад тражили одобрење за оно што ће требати да се тражи после 2—3 и више година!

Председник. Канализација толико нам је исто потребна у другом обзиру, колико и водовод — управо једно без другог

неда се ни замислити. Водоводни подбор изнео је такође, у своме извешћу, да се канализација мора што пре предузети, дакле одмах за водоводом; а показао је и узроке, с којих нам је немогуће да једновремено грађимо и водовод и канале. Према томе чим отпочнемо грађење водовода, одмах морамо приступити претходним радовима за канализацију а и расписати стечај за израду планова. Упоредо пак са претходним радовима за извршење канализације, предузећемо потребне кораке како би на време свршили припремне техничке послове и за друге, првенствено обележене реформе, те на тај начин да будемо спремни прићи и самом извршењу чим се приходи развију у потребној мери, као што сам раније поменуо.

Ник. Р. Поповић. Ја мислим да за претходне радове није нужно одобрење збора; као што то одобрење није тражено ни онда када се приступило претходним радовима за водоводе. До 15 и 20 хиљада динара држим да се наша општина може да задужије и да наређује издатке на претходне радове за канализацију као што смо то наређивали и за водовод. То није противно закону, јер се општина задужије, чини неке нужне издатке, који ће се доцније подмирити из партије, а ја је одређена на дотичну потребу. Дакле мислим да не стоји да је с тога потребно какво генерално овлашћење од стране збора и за радове осталих потреба. Напоследку и ја би волео да можемо што више потреба што брже намирити; али ја верујем техничкој комисији потпуно, и кад би она могла радити и на водоводу и на канализацији, то би било најбоље; но она је већ ангажована за водовод, а за канализацију ми немамо других довољно стручних људи да могу надгледати и послове канализације у исто доба, кад се водовод градио буде. С тога ће тај посао канализације бити нешто успорен.

Даље та комисија има и друге дужности, као што је дужност финансијска, и онда сумњам, да ће моћи имати времена па да и те послове тако брзо посвршава у течају ове године. У томе имамо и искуства. За то ја опет остајем при томе, да сада решимо само питање о водоводу, које треба што брже и у дело привести.

Председник. Пројект за канализацију израдиће људи специјалисте за тај посао, и ми ћемо за то расписати конкурс, као што је и за водовод г. Смрекер израдио пројект. Комисија техничка ће имати само да размотри тај пројект; а тако исто она неће бити дужна да се стара о извршењу водовода на начин да сама ради на грађењу, него ће бити за то друге, контродне комисије. (Тако је.)

Милут. Марковић. Из говора г. председника и предговорника излази као да би се могло постићи одобрење за задужење укупно од 10 милијуна. Ја мислим да је за то задужење потребно претходно учинити све оно што се чини и при продаји општинских добара; треба т. ј. означити тачно зашто се и колико се општинског имања продаје, и на то треба добити законског одобрења. Међутим ја бих имао у овој прилици да напоменем и то, да према изјављеним мишљењима и у одборској седници и у конференцијама које смо држали о овој ствари, грађанство не би никако одобрило задужење ако се у исто време не би у кратко бар изложило зашто се задужујемо, чиме се покрива интерес и ако се не би именовали извори за то покриће. С тога се и мени чини оправдано оно мишљење да не можемо приступити задужењу док комисија финансијска и техничка не сврши свој посао, који јој је наложен од стране општинског одбора на основу мишљења изјављених и у самом одбору и у државним конференцијама. Што се тиче мишљења г. Н. Поповића, ја сам се колебао да ли да се сагласим са њим, али кад сам боље размислио, увидео сам да ме је он својим разлозима више разумео и изнео факта да то не може да буде и лепо је г. Велизарић поменуо, да имамо крајева у нашој вароши којима треба вода а има којима је потребнија друга установа, као кој, антропн. школе и т. д. и кад се узме у рачун целокупан број заинтересованих пор. глава онда, се може надати да ће бити одобрено све што се буде тражило. Ако се у томе не би успело, наравно пропало би све што се досад радило и трошило, а грађанство мислим да ће од тога водити рачуна. Тако исто знамо да их има који држе да је нужнија канализација него водовод, а има их који налазе да је боље да се укупно гласа за цело задужење, а не посебно. С тога сам за предлог г. председника.

К. Главинић. Ја сам хтео г. Поповићу само да напоменем односно његове примедбе да неће бити право да се гласа сада за 10 милијуна кад нам у првим годинама фактички неће

бити потребна толика сума. Сама комисија кад је предложила ово привремено задужење од 2 милијуна, имала је то исто у виду, да нам за прве радове неће бити више потребно. Али ми сви знамо да хтели не хтели мојамо и остале грађевине предузети и сада је само питање да ли да у једно тражимо одобрење за све грађевине или само за водовод. Решили ми то сад у један пут или тражили одобрење збора за сваку посебну потребу, излази на једно; само што ће ово друго бити теретније за грађанство кад се чешће ради тога буду звани на гласање. Према томе ја мислим да можемо са свим примити и овај и, едлогг. председника, да сада тражимо генерално овлашћење за цео зајам.

М. Јовановић. И ја увиђам господо, да би било боље да позовемо грађанство да од једном гласа о целокупном задужењу; само, у том случају би се морао поднети тачан рачун о свима грађевинама и целом финансирању тога зајма. Ја сам слушао, кад се пређе о овоме водила реч, да се тражило од стране грађанства, да му се каже шта ће коштати све ове грађевине, и то је заиста оправдано тражење. Дакле пре него што се одлучимо за једно или друго, т. ј. за то да ли да тражимо генерално, или да тражимо само почасно задужење, ми треба да се добро размислимо и да видимо јесмо ли спремни да изађемо пред гласаче са довољним предрачуном и објашњењем за сва задужења или само за једно — као што је водовод. Нема сумње да нам је водовод најнужнији, зато је и оправдано што се на њему почело радити, и што сад за намирење те потребе можемо изићи спремни пред грађанство. Ја мислим да баш сада, ових дана сви грађани имади су прилике да увиде ту потребу јер куда се год макнемо хоће прашина да нас угуши. То је једна околност, која нас жури да се што пре ово питање изнесе на решење, јер у другим приликама може да се и заборави на ту потребу а сад држим да би се ово питање о водоводу тако рећи једногласно прихватило и решило. Неко од госпоре рече: па „има крајева у вароши где вода није потребна.“ Ја видим напротив да и саме Савамаце, који су поред Саве, оће да удави прашина, као год и нас на Врачару. Ово је питање заиста врло хитно, и не би требало ни часа да се задовољава његово решење. Г. Милутин Марковић напоменуо је са гледишта законског да то задужење треба да добије и потврде од више власти, и кад је то тако, онда са обзиром што је нама најпреча потреба да што пре добијемо воду, и са обзиром на то што смо односно тога питања у свему спремни да изађемо пред збор са предрачуном, ја нисам противан да се од једном реши за целокупно задужење, ал се бојим да тако стављено питање не омете извршење водовода који нам је толико потребан.

Г. Бркић. Ја бих молио за мало објашњења. Ако би одобрио збор да се задужимо 10 милијуна динара, било код наше банке или код другог банкарка, би ли онда ми морали плаћати интерес одмах на свих 10 милијуна?

Председник. Не, него на ону суму коју би фактички узели, на њу би интерес плаћали.

Г. Бркић. Кад је тако, онда зашто би одлагали питање о овом задужењу да се не реши све од једном. Онда ће пословићи и боље и брже, и што би после две три године звани понова збор да решава о томе. Ми ћемо тражити одобрење за то, да се можемо задужити до 10 милијуна па колико треба толико ћемо узети и на то што будемо узели даћемо признаницу и плаћати интерес. (Тако је.) Ако нам треба 100 хиљада, толико ћемо узети, ако 200 толико — и на то плаћати интерес. Па кад је тако, онда зашто да одлажемо ствар на више пута а да не свршимо од један пут?!

Председник. Ми ћемо обавестити грађанство о свему што је потребно да општина предузме, и казаћемо на који ћемо се начин задужити, т. ј. колико нам кад затреба, толико ћемо се и задужити и само на ту стварно узету суму, плаћати интерес; и онда кад то тако учинимо, немамо се бојати да грађанство неће то да одобри; јер доиста, што неки рекоше, једни ће бити за водовод, други за канализацију и т. д. те ћемо на тај начин лакше добити ово одобрење од грађанства.

Ј. Симић. Ово питање држим господо, да је већ сазрело за решење. О њему не треба више дебатовати. Сваки грађанин у Београду зна, да Београд нема довољно воде и да му је она врло потребна. Осим тога сваки зна да Београд потребује канализацију, да Београд потребује школе, да Београд потребује антропо и т. д. Даље, сваки београђанин и то врло добро

зна, да се ни једна од тих потреба његових не може да намири без новца, а зна и то да општина тога новца нема него да се задуживати мора. Без зајма то се ништа извршити не може. Истина ми смо дошли у врло незгодан положај због тога што наши пројекти за све ове послове вису готови. Готов нам је само пројект за водовод. Но ми треба да потпомажемо целу ову ствар. Комисија техничко-финансијска, која је одређена била да све то изради и спреми, она није могла бити с тим радом готова. Али пошто се овде има да реши једно начелно питање, да ли треба да се задужи општина са 10 милијуна динара или само са 2 милијуна то би било заиста најзгодније, кад би ова комисија за кратко време израдила све оно што јој надлежи, како би се могло знати колико општина може имати прихода, којима ће подмиривати оне издатке који су нужни за отплату и интерес. Према томе ја мислим да ће бити најкорисније и најподесније да та комисија у кратком времену за месец или два, бар приближно изнесе податке и рачун о тим приходима и трошковима, па да с тим изиђемо пред збор и да му објаснимо да су то рачуни стручњака, људи, који су познати с тим пословима и да им се може веровати да је нужно да се учини оvolико задужење, задужење од 10 милијуна место 2 милијуна за сам водовод. Ја мислим да на тај начин нико неће сумњати да збор не би прихватио и одобрио то задужење, пошто зна да су све ове потребе заиста неодложне, и да Београду треба створити све услове, које имају и остале престонице у свету.

Према томе ја бих свео мој предлог на то, да ова комисија техничко финансијска спреми за кратко време, за месец или два најдаље, све што треба за збор, а ми догле да причекамо са водоводом, нарочито и с тога што можемо причекати и два месеца више. Питање је на сваки начин врло важно да ли ће се одобрити цела сума од 10 милијуна или само 2 милијуна, јер кад би добили зајам од 10 мил. са том би сумом могли да извршимо цело преустројство које је тако потребно за ову варош. По томе мислим да ћемо се сви сложити да се изнесе пред збор предлог за 10 милијуна, а не за 2 али да се уједно изнесе и рад техничко-финансијске комисије.

М. Јосимовић. Ми морамо да се решимо или на овај предлог који је комисија изнела, или да га допунимо у смислу као што је г. председник општине предложио. Али са свим је погрешно ако се решење овога питања услови тиме да комисија још за месец два или изради потребан извештај за све радове у техничком и финансијском погледу, па тек онда да се цела ствар изнесе пред збор, јер онда то неби значило да ће се питање о водоводу одложити за месец и два, него у томе случају место што би се водовод саградио за 2 и по године, требало би 3 и по године. Такви послови, као што су задати финансијској комисији, не свршавају се лако, ту ће требати више времена да се и ми сами што смо у комисији споразумемо. Замислите колико ће времена требати само да се оријентишемо у подацима финансијским и у осталоме што је за ову ствар неизоставно потребно. С тога ја држим да ми можемо сад да примимо предлог г. председника, који мислим да ће имаги успеха, па да ово питање једном свршимо.

Милорад М. Терзибашић. Заиста господо питање о водоводу је сазрело и само се чека потребан кредит и новац те да се приступи раду; јер, за постројење варошкога водовода имамо већ пред собом и план и предрачун, и све што нам треба — осим новца. Сад је питање о томе да ли да тражимо од збора 2 милијуна, колико на за водовод треба или 10 милијуна, колико се држи да ће нам требати за сва потребна предузећа општинска. Ја сам тога мишљења да сад треба тражити од збора одобрење само за 2 милијуна а не за 10, а то с тога, што је наш свет више мање, особито у оваким приликама — циција, и што је неповерљив. А кад будемо тражили два милијуна и са та два милијуна нешто урадили, кад свет види да има водовод свој — онда ће нам одобрити и за оне друге потребе што будемо тражили, и они 8 или 10 милијуна, које би предрачуном у руци оправдати могли. Овако ми сад хоћемо одмах да тражимо 10 милијуна а нисмо ништа још урадили. Бојим се да нам то не шкоди. Толико сам имао да кажем.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

Рад општинског одбора

XXI. РЕДОВНИ САСТАНАК

24. априла 1890. год.

Били: Председавао члан суда г. С. Карапешкић; чланови одбора г.г. М. Јовановић, А. Шток, Р. Петровић, Ј. Симић, К. П. Михаиловић, Н. Р. Поповић, Ђ. С. Новаковић, С. Х. Милићевић, К. Б. Михаиловић, В. Николић Ј. Ђ. Големовић, М. Веливарић, Ј. Станковић А. Ј. Одавић, Ј. Ж. Бурић, И. Цветановић, Н. Ј. Милишић, М. Јанковић, М. Капетановић, М. Ј. Марковић. С. Ј. Авријел, В. Витровић Л. Дашковић, М. Р. Маринковић, Љ. Јовановић, Ђ. Димитријевић, Др. М. Т. Леко, Р. Р. Ђирковић, Р. Драговић, Ђ. Николић.

I.

Прочитан и примљен записник одлука из седнице од 16. ов. мес. с протумачењем код одлуке бр. 181 да председник са одређеним одборницима може определити земљиште за потребу опсерваторије како за сходно буде нашао, а не да само даде замену за део који је међом рејона остао ван вароши.

II.

Рачуноводство саопштава да је 18. о. м. држана лицитација оних места, која су одређена за купатила, али да се почетна цена није могла определити са 20 и 50% за друго и треће место јевтиније од првога, пошто је цена првом месту изашла с огромном разликом — знатно велика — те су се друго и треће место морала слободно лицитирати по цени, коју су лицитанти дали.

Оваком лицитацијом изашла је цена од метра: првом месту 20¹⁰ дин. другом месту 6 дин. а трећем месту 4 динара.

Налазећи да је лицитација по све повољна, Одбор решава: да се усвоји и тако прво место уступи Нестору Милосављевићу илићару, друго Јосифу Талви трговцу и треће Владимиру Димитријевићу илићару, с тим, да сваки од њих има заузети за своје купатило најмање онолико простора, колико је условима лицитације прописано.

III.

Председништво реферише да је општински Суд решио да се лицитацијом по ново издаду под закуп великопљачни плацеви на којима су продавнице меса. Лицитација је држана 20. ов. мес. и од 7 плацева за продавнице говеђег меса издато је шест, а плацеви за св. месарнице уступљени су свих 11. Годшња закупнина за првих 6 овом лицитацијом изашла је 7140 а до сада је била за свих седам 5040 дин. Других 11 издато је садањом лицитацијом за 6288 а до сада је приход био 4398.

Како је овим кораком општинскога Суда постигнуто 3990 дин. више прихода годишње, — Одбор решава: да се лицитација као повољна усвоји с тим да рок закупа буде од 1 маја ове до 31. децембра 1891. год.

IV.

Рачуноводство подноси извештај да је држана лицитација да се уступе под закуп 14-ти и 15-ти дрварски плац у б. венецији, и да су оба плаца остала на Луки Ђеловићу за 1032 дин. годишње закупнине.

Пошто је овом лицитацијом постигнута већа од досадање закупнине за 28 динара, одлучено: да се лицитација усвоји а рок закупу буде 3 године дана.

V.

Председништво износи акт еснафа механско-кафанског којим тражи да општински Суд држи нарочите органе за хватање оних који крчком крчме пиће.

Акт еснафа гласи:

„Општина београдска редовно сваке године издаје под закуп акцис мејански, и од њега има прихода 30 до 40.000 динара како кад на лицитацији изађе.

Овај приход без сумње био би већи, да ликерције и бакали махом не крчме пиће, противно §-фу 2. зак. о крчмарини, чиме се на сваки начин и цена закупу умањује, пошто се акцис једино по закону од мејанција и кафеција наплаћује, а кад и бакали и ликерције крчме пиће, онда је и много мејанцијама немогуће да плате већи акцис, који би без овога разуме се више плаћали.

Ради ових кријумчара, а да би се очували интереси чланова еснафа меанско кафанског еснаф је држао и плаћао хватаче,

који су хватали кријумчаре пића и достављали их власти, да их ма на казну прописану осуди, — но од овога није никакав резултат постигнут, пошто хватачи нису били органи општински те је и у самом хватању посао био тежак и ретко постигнута, да се доказима ухваћени кријумчар преда Суду или власти

С тога, да би општина која је и иначе законом позвана, — заштитила своје грађане од једне противзаконе радње а уједно да би заштитила своје властите интересе којима јој се оваквим радом знатна штета наноси, пошто се фактички услед оваквог кријумчарење и приход општински који има од акциса и који би требао да је знатнији, — сваке године умањава, то еснаф меанско-кафански моли општину, да она заведе општинске контролоре и хватаче искључиво за кријумчарење пића, а еснаф ће им са својим органима бити на руци ради лакшег хватања кријумчара.

Еснаф се нада, да ће општина увиђајући и сама ову потребу учинити шта треба по овој ствари приликом преуствојста своје администрације.“

По саслушању акта еснафског, решено: да општински Суд предузме потребне мере да се што већма контролише продаја пића и стаје на пут кријумчарењу; а комисија, која ради на преустројству службе општинске, да узме у вид молбу еснафа и према своме нахођењу и у овоме погледу предлоге учини.

Општинска мерина

Прибирање кантарије по закону од 1846 за последње две године имало је нарочитих тешкоћа, које су потекле услед познатог расписа Господина Министра народне привреде од 1. Септ. 1888. Представништво није никако могло пристати да се расписом мења законско право општине, да се оно сужава и цифра једног основног буџетског прихода знатно умањује без икакве накнаде на другој страни. Тежња пак да се извозној трговини учини олакшица, што ће извоз бити ослобођен од плаћања кантарије, у распису је била само изражена, али није имала правилну основу, пошто је распис с друге стране оставио широм отворена врата за злоупотребе оних, који би спремљене количине продуката за извоз протурали у самој вароши с већом добити, а на штету других, који су платили кантарију на оно што су за локалну трговину донели.

Али и да је расписом могао бити обезбеђен потпуно успех патриотске му намере, ипак не би се никако дао предати поступак да се ради једне и сувише незнатне олакшице земаљском извозу, нанесе много већа и изненада штета престоничној — по фин. изворима слабачкој — општини, која и онако нема ту срећу да је држава субвенцира ни приближно ономе како то чине, и у ближем и у даљем суседству, друге државе према својим престоницама. Представништво општине било је дакле нагнано тражити да се распис не примењује.

Кораци представништва имали су само релативне успехе, у колико је питање стајало отворено све докле иницијативом данашњег председништва а добротом Владе није на Ванредном Сазиву Нар. Скупштине донесен нов закон о мерини општинској. Тај закон ступио је у живот 25. пр. мес. и можемо се само радовати што је њиме изведена из дугогодишњег хаоса једна прилично важна служба општинских власти, те ће тако у свима општинама, на исти начин, бити ујемчено тачно мерење продуката по тржиштима и престати са тешкоћама у прибирању мерине а и извоз земаљски имати једну олакшицу више.

Закон о мерици општинској гласи:

Члан 1. Све што се у јавном саобраћају продаје по тежини или по запремини, па било то по тржиштима, млиновима, баштама и другим местима, мора се измерити на општинским мерилима и наплатити мерина у корист касе месне општине по одредбама овог закона.

Ова ће се мерина наплаћивати и на оне количине, које би продавац, по одобрењу општине, својим мерилима мерио. Мерицу плаћа продавац.

Члан 2. Свака је општина обавезана држати довољно тачних мерила према величини месног промета.

Члан 3. Општине су дужне држати довољно сигурних мерача, који ће при ступању у службу положити заклетву, прописану за општинске званичнике, и кауцију за тачно извршење своје службе.

Ово вреди и за закупца, ако општина то право да под закуп.

Члан 4. На све што се у кругу које општине прода на количину већу од 25 кгр. или метара, па мерило се то на општинским мерилима, или не, наплаћиваће се на име мерине и то:

На тежине од 25—50 кгр. по 5 пара дин.

На тежине од 50—100 кгр. по 10 пара дин.

Преко 100 кгр. од сваких 50 кгр. по 5 пара динарских.

Пример празних кола на колским мерилима ради одређивања даре вршиће се бесплатно.

Члан 5. На камени и мрки угаљ, креч, цемент, земљу, руде у непрерађеном стању, сено и сламу, наплаћиваће се на име мерине половина таксе у предњем члану.

Члан 6. Неће се наплаћивати мерина на предмете који се са стране увозе, а намењени су:

а. За потребу Краљевог Двора;

б. Дипломатских и конзуларних агената, акредитованих код Краљевог Двора;

в. За потребу државну, кад држава сама непосредно врши набавку.

Провозна роба такође не плаћа мерицу.

Члан 7. Продавци који не врше одредбе овога закона казниће се са 10—100 динара у корист општинске касе.

Члан 8. Кривице извиђа и суди општински суд.

Члан 9. Жалбе противу осуда по овоме закону разматрају у последњем степену „стални окружни одбори“ а у Београду и Нишу управе вароши.

Члан 10. Правила за вршење овога закона прописаће министар народне привреде.

Члан 11. Овај закон ступа у живот од дана, кад га Краљ потпише и онда престаје важити закон од 25. Јула 1846 год. (Збор. III. стр. 151.) и његова допуна од 18. Маја 1867. год. (Збор. XX. стр. 22.)

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Усвојени. Предлози комисије (чији се извештај у овом броју продужује) о подизању нових зграда за основне школе, усвојени су с неким малим изменама у седници Одбора 7. о. м. На тај начин начелно је решено још једно од најважнијих питања наше општине, те ће се по закључењу зајма моћи неодољно приступити подизању нових школских зграда.

Градиће се 10 школа а стечај за план моделзграде расписати одмах.

Бомора. У своје време јавили смо да ће комисија, која је прошле године разрезала у Београду комору, накнадно узети у оцену изјаве грађана, чије се имовно стање изменило, или који иначе нису са разрезом задовољни.

Данас доносимо, на челу листа, службену обзнану о томе, на коју обраћамо пажњу заинтересованих читалаца.

И за саке. Наредба општинскога Суда, у 17. бр. листа, о захватању воде са чесама, распростире се и на оне, који су имали обичај да и саке на чесама пуне. Кад се не може због, оскудице воде за пиће, допустити да хлебари, пекари, бозације за своје радње воду преко целог дана захватају, по себи се разуме да се још мање може допустити да ко и саке на чесама пуни.

Ово изјављујемо ради оних, којима се наредба чини нејасна, и то по службеном овлашћењу општинскога Суда.

Стечај. Упражњено је место бабице општинске за кварт савамалски. Оно ће се попунити стечајем, који објављујемо данас.

Седнице. Одборски састанци држаће се чешће од сада. Прошле недеље било их је три.

На дневном реду сутрашњег редовног састанка биће предмети, који нису свршени у синоћној седници, а сем тога још и ови:

- а.) Извештај комисије како да се изврши канализација.
- б.) Извештај комисије о преустројству администрације.

ИЗ СТРАНИХ ОПШТИНА

Водовод у Пловдиву. Ту скоро пловдивска општина закључила је са бугарском нар. банком зајам од 1½ милиона динара, који ће се употребити поглавито на извршење водовода.

Вода ће се довести из сотирског извора који долази са подбрежја родопских планина.

Регулација у Софији. Последње године софијска општина предузела је регулацију целе вароши тако да ће Софија из основа добити други вид и у брзо постати лепа варош. Начин на који се врши регулација занима и страни свет. „Revue de l'„Orient“ доноси ову белешку:

Из Софије јављају да је пре кратког времена у општинском листу објављено наређење по коме ће бити порушене куће у 12 улица ако се сопственици не одазову наредби. Та мера општинске управе извршена је одиста највећом брзином помоћу чете пијонијера, који на силу порушише кровове са кућа оних сопственика који се не повиноваше наредби општинске власти не пристајући на оцену експропријационе комисије. Резултат ове нечувене делатности софијског кмета г. Д. Петкова тај је, што је једна половина града у развалинама а друга је већ подигнута сасвим из нова.

Читана хиљада молаба за преправљање зграда поднета је са плановима општинској власти на рашење и одобрење.

Овакав рад и експропријације имања, без сумње, није по вољи великоме броју сопственика; али се не може порећи да начин који је Софија изабрала за регулацију улица, најбрже води томе да се она развије у врло лепу варош.

Стечај

При општини београдској упражњено је место бабице са кварт савамалски.

Пријаве с документима примају се до 20. о. м. а првенство имају Српкиње.

Од стране Суда општине вар. Београда 12. Маја 1890. год. АВр. 676

Јавна захвалност

Г-ђа Драгиња пок. Станојла Петровића б. држ. саветника, приложила је општинској благајни 150 динара да се поделе сиротињи приликом годишњег помена њеног мужа, који ће бити 15. ов. месеца.

У име сиротиње београдске изјављује се племенитој приложиљи најтоплија захвалност

Од стране Суда општ. вар. Београда 12. Маја. 1890. год. ББр. 1561 у Београду.

Н а р е д б а

Тротоаре у „Дубровачкој“, „Кн.-Михаиловој“, „Узун Мирковој“, „Васиној“, „Цариградској“, „Кр.-Милановој“ и „Крагујевачкој“ улици, према наредбама Управе вар. Београда од 2. Дец. 1886 Бр. 12255, 17. марта 1887. Бр. 3407, и 11. маја исте год. Бр. 5683, многи сопственици зграда и плацева нису поставили по од еђе-ној нивелети а већина није никако ни извршила нар. дбу. Општинском Суду спада у дужност, да се стара за безбедност и угодност пролаза у вароши, и за то се на основу § 326. кривичног закона

наређује :

да без разлике сви сопственици имања у улицама : „Дубровачкој“, „Књаз-Михаиловој“, „Узун Мирковој“, „Васиној“, „Цариградској“, „Краљ-Милановој“ и „Крагујевачкој“, који су нове тротоаре саградили, али хи нису поставили по одређеној ширини и нивелацији, имају сада то накнадно учинити, а тога ради од општинског инжињера добиће нивелету, која је коначно утврђена од Господина Министра грађевина и Господина Министра унутраш. дела.

Они пак сопственици, испред чијих се имања и данас налази тротоар од цигаља или ломљеног камена, и који нису до сада набавили прописни материјал за нове тротоаре, имају набавити плоче од топчидерског камена, или таквог, који је по каквоћи и чврстоћи топчидерском камену раван, или бољи и да саграде нов тротоар као што је напред речено, у прописној ширини и по утврђеној нивелети, коју ће и њима дати општински инжињер. — Општински инжињер даваће обавештења свакоме, за који је камен констатовано да је по каквоћи топчидерскоме раван.

За грађење ових тротоара прописано је :

- а.) да се земљиште има претходно јако набити;
- б.) да се камење полаже на слој дунавског песка од 10 сантиметара;
- в.) да фуге буду 5 милиметара широке и да се залију са цемент-малтером тек пошто се претходно очисте;
- г.) да се за ивицу употреби камење дужине најмање 0.50 m; висине 0.35 m, а горње ширине 0.20 мет.;
- д.) да плоче за тротоар не смеју бити нигде тање од 0.10 метра а површина плоче нити сувише дугачка, ни мања од 0.12 кв. мет.

Гди се при грађењу тротоара услед промене нивелете буде показала потреба да се при улазу наместе степени, ови се не смеју постављати с поља, на тротоару, сем једног степена и то ако се дуж целе зграде постави.

Ко од данас па за два месеца не би набавио прописани материјал и до 1. Јуна т. г. не почне грађење тротоара по овој наредби, томе ће сама општина (грађев. одељење) тротоар саградити по цени, коју за тротоаре испред својих имања буде платила, а суму коштања наплатити на осн. § 465 з. о судскоме поступку.

Од стране Суда општине вар. Београда 25. Марта 1890. год. ГВр. 65.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

I.

Општина београдска издаваће на дан 15. маја ове год. својих четрнајест плацева дрварских у бари венецији, под бројевима од 1 до 13 и број 16.

Ова ће се лицитација држати пред кафаном пок. Косте Димитријевића од 9 до 12 сати пре подне и од 3 до 6 после подне, у које ће се време и закључити

Сви они, који желе ма који од ових плацева под закуп узети, позивају се да означеног дана дођу на лицитацију

С Бр. 6887 од Суда општине Београдске 2. Маја 1890. год. у Београду

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

1. За свирање народних свирача од једног вечера — — — — 2 д.
2. За стално свирање муш. оркестара по кафанама, ба-штама и т. д. од концерта — — — — 10 д.
3. За свирање са певањем вештака од 1 концерта — — — — 20 д.
4. За свирање женских (Damen-Capele) — — — — 30 д.

II.

1. За 1 игранку или забаву са игранком у локал. I-ог реда 30 д.
2. „ 1 „ „ „ „ „ „ „ II-ог „ 20 д.
3. „ 1 „ „ „ „ „ „ „ III-ег „ 15 д.

III.

1. За панораму на дан — — — — — — — — 10 д.
2. Разне представе и показивање вештина, дневно — — — — 10 д.
3. Циркус од преставе — — — — — — — — 30 д.
4. За забаве „Тингл-Тангел“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од забаве — — — — — — — — 50 д.

НА ЗНАЊЕ

Никаква јавна забава у општини београдској не сме се давати без предходне дозволе општинскога суда. Догодили се да у коме локалу буде забава изненадно приређена или музика доведена, газда од радње дужан је одмах сутра дан пријавити се накнадно општинском суду да таксу плати; но ово изузеће важиће само тада и тако, ако одиста није било времена да се предходно пријава учини.

Ко год се не би овог прописа придржавао поред наплате таксе, подврћиће се и казни.

Од стране Суда општине вар. Београда 26. јан. 1890. АБр. 179.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО :

- а). за чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0,40 д.
- б). за неузидан шпархерд 0,40 „
- в). за узидан „ 0,80 „
- г). за велики узидан шпархерд у гостионици 1,00 „
- д). за чишћење димњака од два спрата 0,40 „
- ђ). за чишћење простог димњака 0,20 „
- е). за чишћење чункова до 2¹/₂ метра уједно са пећима 0,20 „
- ж). за чишћење чункова од 2¹/₂ метра на више уједно са пећима 0,40 „
- з). за паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 1,50 „

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 1. до 7. Маја закључно прешло је преко општинских кантара :

ТЕЖИНА	Ч е г а	100 к. просечна цена	ТЕЖИНА	Ч е г а	100 к. просечна цена
КИЛОГР.		ДИН.	КИЛОГР.		ДИН.
25,120	Брашна пшенич.	22.—	31,025	Сена	5.—
	Брашна кукуруз.	—.—	1,290	Сламе	3.—
232,555	Пшенице	15.80		Коре брезове.	—.—
107,742	Кукуруза	12.25		Воска	—.—
598.891	Ражи	14.50	141	Бајмака	110
	Крупника	—.—	4,872	Сира	46.—
63	Јечма	12.—		Лоја топљена	
11,972	Овса	14.25	577	Масти	115
	Кукуруз нови	—.—		Славине	
4,464	Пасуља	21.50		Сува меса	—.—
5,661	Кромпира	8.50	192	Вуне непране	114
	Арпаџика	—.—	10,370	Свиња дебелих	80.—
1,154	Црна лука	12.—	10,000	Угљена камена	—.—
	Бела лука	—.—		Ћумура дрвена	—.—
	Лука аршлама	—.—	60,175	Креча	3.—
	Јабука	—.—			
	Крушака	—.—	Литара		
	Ораја	—.—	75,410	Вина црна	20 —
	Грожђа	—.—		Вина бела	—.—
	Шљива сирових	—.—	15,460	Ракије шљ. меке	26.—
	Сувих шљива	—.—	1,168	Ракије ком. љуте	32.—

Примедба. Приход на општинским кантарима од 25. до 30. априла 1890. год. 1188 дин. 05 пара.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.